

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

3. In qua aliter oppugnatur eadem solutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quæst. VIII. Vtrum linea, & superfi. &c. 625

aliud existens in sacchoro præter albedinẽ, dulce-
dinem nimirum esse rationem formalem adæqua-
te constitutivam dulcis, quia non solum saccha-
rum, sed quodcumque aliud subiectum, ubi repe-
ritur constituit dulce.

51 Sed indivisibilitas secundum profunditatem
est adæquata ratio formalis constitutiva super-
ficiẽ in esse vnionis partium profundarum cor-
poris, & hæc indivisibilitas secundum profundi-
tatem reperitur connaturaliter non minus pro-
prie in puncto, & in linea, ac in superficie; ergo si
est adæquata ratio constitutiva vnionis partium
corporis, punctum, & linea non minus proprie, ac
superficiẽ erunt vniones adæquate, & perfecte
partium profundarum corporis, sed non sunt ta-
les: ergo neque in superficie erit ratio adæquata
constitutiva vnionis, &c. talis indivisibilitas se-
cundum profunditatem; ergo aliud est in ipsa su-
perficie, ratione cuius, simul cum tali indivisi-
bilitate, vt iam explicuimus nuper, constituatur
adæquate superficiẽ in esse vnionis perfecte par-
tium corporis, & defectu cuius linea, & punctum
non vniunt adæquate, & perfecte partes corpo-
ris: sed hoc non est aliud nisi ipsa latitudo conti-
nua superficiẽ; ergo ratione illius, & in quantum
talis superficiẽ est vnio partium corporis: atqui
latitudo continua superficiẽ est diuisibilis forma-
liter; ergo superficiẽ in quantum diuisi-
bilis formaliter est vnio partium corporis; ergo
est incompleta in quantum diuisibilis forma-
liter.

52 Dices negationem illam diuisibilitatis secun-
dum profunditatem non esse eandem in linea, &
puncto, ac in superficie, ac proinde posse superfi-
ciem esse vnionem ratione illius, & non lineam,
& punctum.

53 Sed contra manifeste, quia quando aduersarij
aiunt negationem profunditatis, quæ est in super-
ficie A, v. g. non esse eandem ac reperitur in li-
nea, & puncto B, aut loquuntur de identitate in-
dividuali, & secundum numerum, aut de identi-
tate secundum speciem; si loquuntur de identi-
tate individuali impertinens est responsio, quia
etiam negatio profunditatis quæ datur in super-
ficie B, est distincta numero, & individualiter non
solum à negatione profunditatis quæ est in linea,
& in puncto, sed etiam ab indivisibilitate seu ne-
gatione profunditatis quæ est in superficie A, &
nihilominus superficiẽ B, est vnio quantitativa
tam perfecte, & adæquate partium corporis, sicut
superficiẽ A, & nullo modo possunt esse vniones
perfecte, & adæquate partium corporis linea, &
punctum; ergo sola distinctio numerica, quæ da-
tur inter indivisibilitatem lineæ, & inter indivi-
sibilitatem superficiẽ A, non impedit quominus
linea, & punctum sint vniones partium corporis
sicut superficiẽ A.

54 Alias etiam impediret in superficie B, quia
ubi est eadem ratio formalis est idem effectus
vel quasi effectus formalis tam positivus, quam
negativus; v. g. quia posita albedine in Petro re-
sultat album vt effectus formalis positivus, &
datur expulsio nigredinis tanquam effectus nega-
tivus, vbicunque datur talis forma albedinis
datur tam effectus positivus quam negativus; er-
go si distinctio numerica à superficie A, impedit
quominus punctum, & linea sint vniones corpo-
ris, etiam impediret talis negatio in superficie B,
seu distinctio à superficie A, vt possit esse vnio
corporis, sed non impedit in superficie B, nec se-
R. P. Ideph. de Penafiel Theol. Schol. Tom. I.

quitur in illa negatio vnionis; ergo nec in puncto
& linea sequetur negatio vnionis, quia sicut af-
firmatio est causa affirmationis, ita negatio est
causa negationis; ergo impertinens est responsio
de distinctione numerica, quia solum distinctio
numerica non potest tam varios effectus causare,
scilicet vt vna entitas sit vnio, alia vero non, nam
posse esse, & non posse esse vnionem sunt quasi
essentialiter diversi effectus, qui non solum di-
stinctas numero formas, sed etiam differentes es-
sentialiter exigunt.

Si autem aduersarij loquantur de identitate
secundum speciem, falsissima est solutio aduersa-
riorum; nam negatio vel privatio totum esse suum
sumunt essentialiter, & specificative, non à subie-
cto in quo sunt, sed à forma cuius negatio, & pri-
vatio sunt, v. g. tenebræ quæ sunt in homine, in
arbore, in pariete, in aëre, & in quo sunt eiusdem
speciei, & nihilominus homo, paries, arbor, & aër
non solum specie, sed plusquam genere differunt,
& ratio est, quia lux, quæ est forma, cuius privatio
sunt tenebræ est eiusdem speciei in homine,
arbore, aëre, & pariete: sed profunditas quam ne-
gant linea, & punctum per suam indivisibilitatem
est eiusdem speciei cum profunditate, quam ne-
gat superficiẽ per indivisibilitatem propriam;
ergo indivisibilitas lineæ, & puncti sunt eiusdem
speciei cum indivisibilitate, quæ est in superfi-
cie, ac proinde habent identitatem specificam, &
nihilominus talis indivisibilitas lineæ, & puncti
non constituit lineam, & punctum in esse vnionis
partium profundarum corporis; ergo indivisi-
bilitas profunditatis non est ratio formalis adæ-
quata præcise sumpta constitutiva superficiẽ in
esse vnionis; ergo alia ratio est in superficie pro-
pter quam simul cum indivisibilitate superficiẽ
constituitur formaliter in esse vnionis: sed non
est alia ratio in superficie, præter indivisibilita-
tem, nisi diuisibilitas lata; ergo diuisibilitas lata
constituit superficiẽ in esse vnionis simul cum
indivisibilitate; ergo superficiẽ non solum est in-
completa in quantum indivisibili, quoad profun-
ditatem: sed etiam in quantum est diuisibilis
quoad latitudinem.

SECTIO IV.

Vbi secunda ratio principalis pro nostra con-
clusionẽ ponitur.

Secundo sic probatur principaliter, quia illud
56 quod in aliquo genere rerum absolute, ac
simpliciter talium est essentialiter modus com-
plens res in illo genere, non est species completa
illius generis: sed linea, & superficiẽ in genere
quantitatis, quæ est simpliciter, & absolute res,
sunt modi essentialiter constituentes, & com-
plentes quantitatem per vos; ergo non sunt spe-
cies completae quantitatis; maior est evidens,
quia modus est entis ens, & diminutum esse,
& inadæquate, ac partialiter constituens rem, cu-
ius est modus: sed quod est entis ens, & diminu-
tum esse inadæquateque ac partialiter com-
plens rem simpliciter talem in illo genere est
ens incompletum; ergo modus est ens incomple-
tum, &c.

Confirmatur, quia id quod habet totum suum
57 esse in ordine ad complendum aliud completum
est incompletum in suo esse: sed omnis modus, qui
K k k k est